

**Eerste analyse matching en loting
voortgezet onderwijs Amsterdam
2016***

Pieter Gautier

Monique de Haan

Bas van der Klaauw

Hessel Oosterbeek

*Deze versie: Augustus 2016. Gautier en Van der Klaauw zijn verbonden aan de VU Amsterdam, De Haan aan de Universiteit van Oslo, en Oosterbeek aan de Universiteit van Amsterdam.

1 Inleiding

Op 7 april 2016 zijn de resultaten bekend gemaakt van de loting voor leerlingen uit groep 8 van de basisschool die in Amsterdam naar een school in het voorgezet onderwijs (VO) willen. Daarbij is gebruik gemaakt van het zogenoemde student-proposing Deferred Acceptance (DA) systeem. In tegenstelling tot vorig jaar is dit jaar voor de variant met single tie-breaking (STB) gekozen. Het verschil is dat leerlingen nu maar één lotingsnummer krijgen wat op alle scholen geldt in tegenstelling tot multiple tie-breaking waar elke leerling voor elke school een vers lotingsnummer krijgt. Een belangrijk kenmerk van het DA systeem is dat het voor studenten optimaal is om scholen in volgorde van hun echte voorkeuren op hun voorkeurslijst te zetten.¹

Dit rapport beschrijft de resultaten van de eerste analyses die we hebben uitgevoerd op basis van gegevens van de voorkeurslijsten, informatie over voorrang, de uiteindelijke plaatsingen en de capaciteiten van scholen. We kijken voornamelijk naar de eerste ronde van de loting, maar aan het eind van het rapport zeggen we ook iets over de tweede ronde. In dit rapport maken we regelmatig de vergelijking met het voorgaand jaar. Hierbij moet worden opgemerkt dat in 2015 niet alleen het lotingssysteem anders was, maar dat toen de loting plaatsvond nadat de basisschooladviezen opgehoogd waren naar aanleiding van de eindtoets. De indeling van het rapport is als volgt. In hoofdstuk 2 bespreken we het aantal leerlingen per advies, de capaciteit van de scholen en hoe voorkeurslijsten opgebouwd zijn. In hoofdstuk 3 bespreken we de allocatie van 2016. En in hoofdstuk 4 gaan we in op de 37 niet geplaatste leerlingen en in hoofdstuk 5 kijken we naar het gebruik van de voorrangregels. In hoofdstuk 6 geven we informatie over de tweede ronde.

¹Hiervoor is ook vereist dat leerlingen die voorrang hebben op een school deze voorrang kunnen benutten onafhankelijk van de plaats van de betreffende school op hun voorkeurslijst. Dat was dit jaar niet van toepassing; voorrang was alleen geldig als de betreffende school op de eerste plaats van de voorkeurslijst stond. Alleen voor leerlingen die geen gebruik gemaakt hebben van voorrang, kunnen we er daarom vanuit gaan dat de voorkeurslijsten overeenstemmen met de werkelijke voorkeuren.

Tabel 1: Aantal leerlingen in matching in Amsterdam naar basisschooladvies, 2015-2016

Basisschooladvies	In matching 2015 (MEPS)	In matching 2016 (MEPS) voor heroverweging	In matching 2016 (ELKK) na heroverweging
VWO	2060	2002	2040
HAVO/VWO	1024	1005	1057
HAVO	1102	1074	1035
VMBO-t/HAVO	619	618	591
VMBO-t	1056	997	967
VMBO-k	496	600	446
VMBO-b/k	108	113	101
VMBO-b	85	97	72
VMBO-t+lwoo	54	60	71
VMBO-k+lwoo	211	229	233
VMBO-b/k+lwoo	185	181	188
VMBO-b+lwoo	510	477	450
Totaal	7510	7453	7251

Noot: In 2016 is van 202 leerlingen het finale advies niet bekend in ELKK op het moment van exporteren van de gegevens. 190 van deze 202 leerlingen zijn afkomstig van een basisschool buiten Amsterdam en zijn niet in ELKK geregistreerd.

2 Scholen en leerlingen

2.1 Aantal leerlingen per advies

Tabel 1 geeft een overzicht van de aantallen leerlingen die dit jaar en vorig jaar meegedaan hebben aan de matching voor de VO scholen in Amsterdam, uitgesplitst naar basisschooladvies.² Het totaal aantal leerlingen dat in 2016 heeft meegedaan aan de matching is iets lager dan voorgaand jaar. De verdelingen van leerlingen over verschillende adviezen verschilt weinig tussen beide jaren.

Tabel 2 geeft een overzicht van de verdeling van de oorspronkelijke en uiteindelijke³ basisschooladviezen voor leerlingen die zich oorspronkelijk hebben aangemeld hebben voor een VO-school die mee heeft gedaan aan de matching.

²Zo'n 500 leerlingen doen niet mee aan de matching. Dit zijn bijvoorbeeld leerlingen die naar het praktijkonderwijs gaan, naar een kopklas of naar een tussenvoorziening.

³Onder het uiteindelijke advies verstaan we de adviezen zoals in ELKK geregistreerd na de fase van heroverweging.

(VMBO-niveaus met en zonder leerwegondersteuning zijn hierbij samengevoegd.) In vet gedrukt staan de leerlingenaantallen waarvan het advies niet is aangepast. Onder de vetgedrukte aantallen staan de aantallen van opgehoogde adviezen. Boven de vetgedrukte aantallen staan de aantallen van adviezen die naar beneden zijn aangepast. In totaal zijn er 660 ophogingen en 11 verlagingen van het basisschooladvies. Van 202 leerlingen is onbekend wat hun uiteindelijke advies is; 190 van deze leerlingen zijn afkomstig van een basisschool buiten Amsterdam. De 11 (4+7) leerlingen die oorspronkelijk een VMBO-k of VMBO-b advies hadden en waarvan het uiteindelijke advies onbekend is zijn waarschijnlijk naar praktijkonderwijs gegaan.

Per saldo hebben de aanpassingen ervoor gezorgd dat er uiteindelijk meer leerlingen met een VWO of HAVO/VWO advies naar een Amsterdamse VOschool zijn gegaan, en minder leerlingen naar elk van de andere niveaus.

De ophoging van de adviezen is gepaard gegaan met relatief meer wisselingen van school na de initiele plaatsing. Van de leerlingen waarvan het advies niet is opgehoogd zijn 384 (5,7%) nog van school gewisseld. Van de leerlingen waarvan het advies is opgehoogd zijn dat er 112 (17%). In al deze gevallen gaat het om een wisseling van school, niet om een wisseling van niveau of profielklas binnen een school.

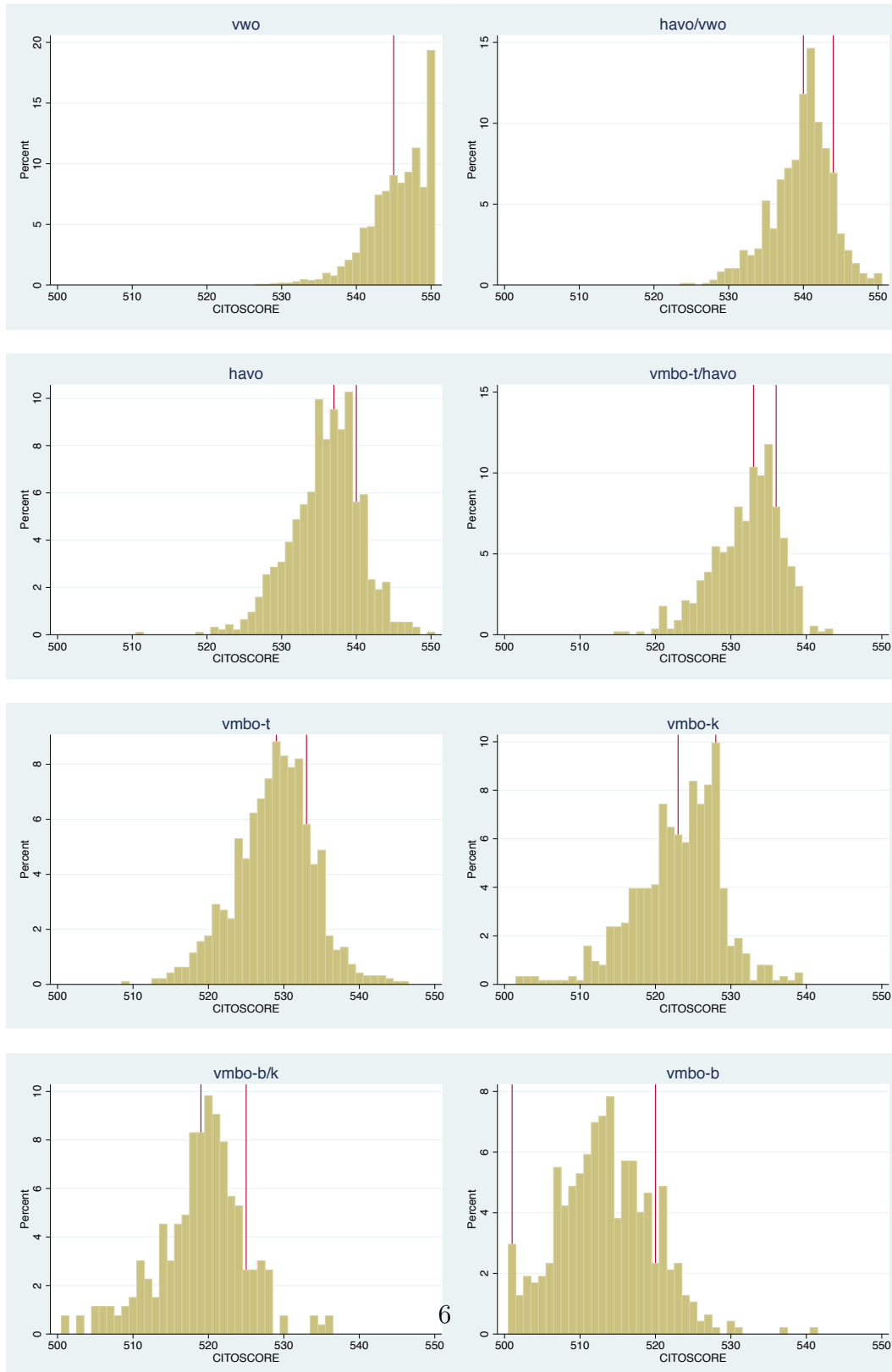
Figuur 1 laat de verdelingen van scores op de CITO-eindtoets zien uitgesplitst naar uiteindelijke basisschooladviezen. (Figuren uitgesplitst naar oorspronkelijk advies in plaats van uiteindelijk advies zien er vrijwel hetzelfde uit.) De verticale rode lijnen in de figuren geven de CITO-bandbreedten weer. Zo is de bandbreedte voor een VWO advies scores tussen 545 en 550, en voor bijvoorbeeld VMBO-t/HAVO tussen 533 en 536. De figuren laten zien dat de verdelingen van CITO-scores naar rechts verschuiven voor leerlingen met hoger adviezen. Tegelijkertijd zijn er veel leerlingen met CITO-scores die buiten de bandbreedte vallen van het advies dat zij uiteindelijk hebben gehad. Zo heeft 35% van de leerlingen met een VWO advies een score op de CITO-eindtoets lager dan 545, en heeft 40% (8%) van de leerlingen met een HAVO/VWO advies een score onder de 540 (boven de 544).

Tabel 2: Aanpassing van basisschooladviezen

Oorspronkelijk advies	Finaal advies											Totaal
	VWO	HAVO/ VWO	HAVO	HAVO	VMBO-t/ HAVO	VMBO-t	VMBO-k	VMBO-b/k	VMBO-b	van buiten A'dam	missing	
VWO	1.943	0	0	0	0	0	0	0	0	58	1	2.002
HAVO/VWO	82	905	0	0	0	0	0	0	0	18	0	1.005
HAVO	14	130	905	2	0	0	0	0	0	23	0	1.074
VMBO-t/HAVO	1	21	96	490	0	0	0	0	0	10	0	618
VMBO-t	0	1	33	85	906	2	0	0	0	30	0	1.057
VMBO-k	0	0	0	14	126	647	1	5	32	4	829	
VMBO-b/k	0	0	1	0	5	15	268	1	4	0	294	
VMBO-b	0	0	0	0	1	15	20	516	15	7	574	
Totaal	2.040	1.057	1.035	591	1.038	679	289	522	190	12	7.453	

Bron: overzicht uit ELKK en MEPS (stand van zaken half juni 2016)

Figuur 1: Verdeling CITO scores naar finaal advies

2.2 Capaciteit per school

Elke school bepaalt voorafgaand aan de plaatsing van leerlingen wat de maximale capaciteit is per onderwijssoort of profielklas die door de school wordt aangeboden. De scholen zijn alfabetisch gerangschikt. De eerste drie kolommen van Tabel 3 laten voor elke onderwijssoort in elke school de maximale capaciteiten zien. De eerste kolom toont voor de vergelijkbaarheid de maximale capaciteit die voor de matching van 2015 beschikbaar was. De volgende twee kolommen geven de capaciteit per school/onderwijssoort in 2016, eerst de capaciteit die beschikbaar was toen de proefmatching plaatsvond, daarnaast de capaciteit die voor de werkelijke loting beschikbaar was.

Vergelijking van kolommen 1 en 2/3 laat zien voor welke scholen en onderwijssoorten de capaciteit tussen 2015 en 2016 is aangepast. In de meeste gevallen is de capaciteit stabiel. Ook de meeste scholen die vorig jaar erg populair waren hebben hun capaciteit niet uitgebreid. Het Amsterdams Lyceum en het Vossius gymnasium hebben dit jaar zelfs minder leerlingen geplaatst dan vorig jaar (respectievelijk van 206 naar 172, en van 168 naar 140).⁴ Bij het St. Ignatius gymnasium is de capaciteit wel uitgebreid, van 145 naar 162.

Vergelijking van kolommen 2 en 3 laat zien dat sommige scholen hun capaciteiten hebben aangepast naar aanleiding van de aanmeldingen van leerlingen en de proefmatching. In **vet** is aangegeven waar veranderingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van de capaciteit die gepland was voorafgaande aan de aanmelding. Vaak gaat het hierbij om schuiven van capaciteit tussen niveaus, maar soms is ook extra capaciteit beschikbaar gekomen. Netto zijn 219 plekken beschikbaar gekomen waar ook daadwerkelijk leerlingen op terecht zijn gekomen. Netto betekent hier dat er rekening mee gehouden is dat soms ook capaciteit verplaatst is waardoor andere leerlingen daar niet terecht konden. Van de 219 gevulde plekken die beschikbaar kwamen, zijn er 78 beschikbaar gekomen na de proefmatching.

Tabel 4 laat voor elk school waar leerlingen uitgeloot zijn, zien wat het hoogste lotingsnummer is van de leerlingen die op deze school geplaatst zijn. Dit is informatief over de individuele plaatsingskans bij een school omdat alle

⁴Bij beide scholen gaat het om een alternerend proces waarbij er in sommige jaren een extra klas is.

Tabel 3: Uitkomsten van de matching per school 2016

	capaciteit		voorkeur					geplaatst		reserve- lijst	
	2015	2016	1	2	3	4+	2015	2016			
	initieel		2016		2016		2016				
			2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	
Barlaeus Gymnasium	vwo	141	145	145	174	164	167	141	145	131	
Berlage Lyceum - tto	havo	132	75	140	48	75	98	938	124	140	1
Berlage Lyceum - tto	vmbo	72	84	75	85	97	104	407	72	75	28
Berlage Lyceum - tto	vwo	84	84	84	17	18	34	604	37	29	0
Bernard Nieuwentijt College	havo+vwo	29	29	29	0	4	11	35	1	1	0
Bernard Nieuwentijt College	vmbo-t±lwoo+vmbo-t/havo	23	23	23	0	6	10	34	8	2	0
Bindelmeer College - dans	vmbo-b	40	50	50	8	17	12	14	0	8	0
Bindelmeer College - voetbalklas	vmbo-b/	-	40	40	18	27	16	38	-	18	0
Bindelmeer College	vmbo-b/k/t ±lwoo+vmbo	180	180	180	93	63	82	96	97	105	0
Bredero Beroepscollege	vmbo-b/k ±lwoo	170	170	170	76	72	52	76	81	79	0
Bredero Mavo - sportklas	vmbo-t±lwoo+vmbo	-	48	48	21	14	31	49	-	21	0
Bredero Mavo - tto	vmbo-	-	66	66	36	27	30	43	-	36	0
Bredero Mavo	vmbo-t±lwoo+vmbo-t/havo	162	66	162	54	75	55	90	93	54	0
Caland 2	havo+havo/vwo	89	56	140	47	53	42	278	62	68	0
Caland 2	vmbo-t+vmbo-t/havo	78	78	100	90	111	100	189	78	100	9
Caland 2	vwo	28	28	150	9	5	12	91	7	9	0
Calandlyceum - LOOT	vmbo-t/havo/vwo	19	24	24	24	0	0	0	19	24	0
Calandlyceum - technasium	vwo	-	56	56	43	14	6	95	-	44	0
Calandlyceum	havo+havo/vwo	145	112	112	101	79	56	275	132	112	20
Calandlyceum	vmbo-t+vmbo-t/havo	136	133	133	158	140	79	166	136	133	36
Calandlyceum	vwo	84	28	28	17	36	10	109	78	17	0
Calvijn College	vmbo-b+b/k +/-lwoo	180	80	89	105	60	50	45	115	89	16
Calvijn College	vmbo-k ±lwoo	-	60	51	51	53	42	54	-	51	0
Cartesius 2	havo+havo/vwo	-	56	56	41	36	45	502	-	56	25
Cartesius 2	vwo	-	56	56	17	17	13	215	-	24	0
Cartesius Lyceum	havo+havo/vwo	84	56	56	118	112	114	762	84	56	134
Cartesius Lyceum	vwo (incl. gymnasium)	56	56	56	23	43	45	654	56	52	0
Christelijke Sgm Buitenveldert	vmbo-t+vm	205	196	196	88	81	90	431	162	127	0
Cluisius College Amsterdam	vmbo-b/k ±lwoo	113	110	110	73	37	57	67	85	76	0
College de Meer	vmbo-b/k ±lwoo	123	120	120	116	96	107	134	123	120	10
College de Meer	vmbo-t±lwoo+vmbo-t/havo	24	24	24	6	7	9	57	19	6	0
Comenius Lyceum Amsterdam	havo+havo/vwo	135	135	135	43	48	58	185	76	62	0
Comenius Lyceum Amsterdam	vwo	58	60	60	9	5	6	61	23	10	0
Cygnus Gymnasium	vwo	177	174	174	201	135	142	765	177	174	116

	capaciteit		voorkeur					geplaatst		reserve-
	2015	2016	1	2	3	4+	2015	2016	lijst	
		initieel	1	2	3	4+	2015	2016	lijst	
DENISE - IMYC tto	-	22	22	12	19	17	226	-	19	0
Damstede Lyceum	145	112	140	101	44	35	270	137	114	0
Damstede Lyceum	87	84	56	34	28	14	243	58	53	0
De Amsterdamse Mavo	-	50	50	29	6	21	89	-	31	0
De nieuwe Havo	146	145	145	52	64	17	223	92	57	0
Fons Vitae Lyceum	134	133	133	146	174	206	841	134	133	166
Fons Vitae Lyceum	70	70	70	26	45	71	1169	70	70	22
Geert Groote College	58	51	68	66	46	60	631	57	68	49
Geert Groote College	51	55	51	58	61	82	292	51	51	28
Geert Groote College	55	55	42	34	11	13	296	55	42	1
Gerrit van der Veen College - DAMU	24	30	30	28	0	0	0	24	28	0
Gerrit van der Veen College	87	87	87	86	103	107	875	87	87	102
Gerrit van der Veen College	30	30	30	13	30	23	633	30	30	3
Havo de Hof	-	90	90	28	35	32	209	-	34	0
Hervornd Lyceum West	80	112	92	36	61	61	272	76	52	0
Hervornd Lyceum West	160	112	132	105	102	95	144	160	128	0
Hervornd Lyceum Zuid - Universalis	28	28	28	31	35	29	383	28	28	32
Hervornd Lyceum Zuid	144	145	145	114	114	116	1364	144	145	95
Het 4E Gymnasium	140	138	140	156	160	118	663	140	140	119
Het Amsterdams Lyceum	206	168	172	221	221	197	927	206	172	172
Hubertus & Berkhoff vakschool	126	145	145	127	8	1	1	110	128	0
Huygens College	160	160	160	100	178	143	187	105	115	0
Hyperion Lyceum - LG020	-	10	10	3	3	7	32	-	4	0
Hyperion Lyceum	135	135	135	240	155	114	603	135	135	185
IJburg College 1	57	55	55	39	34	35	313	57	47	0
IJburg College 1	8	7	7	18	19	16	17	7	7	17
IJburg College 1	10	8	8	71	55	41	57	10	8	76
IJburg College 1	68	55	65	59	71	70	208	67	64	0
IJburg College 1	25	25	15	8	3	14	113	9	8	0
IJburg College 2	25	75	50	27	40	43	310	10	40	0
IJburg College 2	125	75	100	79	83	83	239	53	88	0
IVKO	40	40	28	20	6	9	139	39	28	0
IVKO	60	58	70	55	32	28	181	60	63	0
Joodse SG Maimonides	75	45	45	17	2	3	10	20	20	0

	capaciteit		voorkeur				geplaatst		reserve- lijst
	2015	2016	1	2	3	4+	2015	2016	
Marcanti College	144	144	104	70	40	53	131	105	0
Marcanti College	84	72	17	17	40	222	17	18	0
Mediacollege Amsterdam	19	14	28	0	0	0	19	21	7
Mediacollege Amsterdam	33	44	37	1	0	0	33	37	0
Mediacollege Amsterdam-	23	17	11	0	0	0	22	11	0
Meridiaan College	104	104	37	28	42	158	32	39	0
Metis Montessori Lyceum - inf	-	26	16	28	26	129	-	20	0
Metis Montessori Lyceum - tech	-	26	18	28	24	180	-	27	0
Metis Montessori Lyceum - tech	-	26	14	14	16	159	-	17	0
Metis Montessori Lyceum	120	54	51	45	55	496	79	80	0
Metis Montessori Lyceum	56	52	39	28	38	151	43	43	0
Metis Montessori Lyceum	60	26	3	12	24	284	26	6	0
Montessori College Oost	195	180	71	109	105	226	98	90	0
Montessori Lyceum Amsterdam	166	130	157	82	101	734	166	168	69
Montessori Lyceum Amsterdam	130	135	67	70	73	361	123	85	0
Montessori Lyceum Amsterdam	84	108	54	33	36	708	84	84	12
Mundus College - sport & health	-	40	6	4	5	25	-	8	0
Mundus College	72	112	36	32	56	64	43	38	0
Mundus College	66	44	5	12	35	58	46	5	0
Mundus College	-	48	1	3	4	17	-	1	0
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	100	144	74	25	35	223	93	89	0
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	30	30	49	16	10	6	30	30	22
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	70	70	97	52	15	14	60	70	45
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	164	150	167	62	47	107	147	150	20
Over-Y College - sportklas	60	60	22	36	7	47	30	22	0
Over-Y College	120	120	87	60	28	84	90	87	0
Panta Rhei - m & e	-	30	15	25	33	47	-	17	0
Panta Rhei - sportklas	-	70	36	37	35	50	-	43	0
Panta Rhei	155	125	32	107	86	137	104	41	0
Pieter Nieuwland College - art/science	55	56	40	29	19	276	28	52	0
Pieter Nieuwland College	240	112	141	111	124	665	177	112	93
Pieter Nieuwland College	29	28	30	41	39	385	29	28	8
Rosa Beroepscollege	64	100	46	34	39	72	26	49	0

	capaciteit		voorkeur					geplaatst		reserve- lijst
	2015	2016	1	2	3	4+	2015	2016		
		initieel	1	2	3	4+	2015	2016		
Scholengemeenschap Reigersbos - excell	100	50	4	8	6	24	17	5	0	
Scholengemeenschap Reigersbos - tto	100	50	20	8	11	44	18	20	0	
Scholengemeenschap Reigersbos	300	200	80	145	69	117	137	115	0	
Spinoza Lyceum - kunstklas	56	56	145	119	111	283	56	56	101	
Spinoza Lyceum - muziekplus	29	29	29	36	27	139	29	29	28	
Spinoza Lyceum atheneum - muziek	29	9	3	10	12	109	29	6	0	
Spinoza Lyceum atheneum	58	20	33	56	52	594	58	22	34	
Spinoza Lyceum gymnasium - muziek	29	20	8	7	11	151	29	15	0	
Spinoza Lyceum gymnasium	-	38	33	31	42	795	-	42	22	
Spinoza Lyceum	58	58	188	207	201	873	58	58	258	
Spinoza20first	-	40	10	26	27	380	-	45	0	
Spinoza20first	-	40	13	51	53	246	-	32	0	
Spinoza20first	-	40	6	4	12	103	-	9	0	
St. Ignatiusgymnasium	145	162	169	170	166	707	145	162	105	
St. Nicolaaslyceum - cultuurklas	27	28	9	13	32	272	27	20	0	
St. Nicolaaslyceum - sportklas	28	28	51	30	43	343	28	28	40	
St. Nicolaaslyceum - tto	56	56	46	55	50	613	56	56	29	
St. Nicolaaslyceum	83	84	238	262	215	803	83	84	294	
St. Nicolaaslyceum	28	28	34	88	90	902	28	28	62	
Stelle College	100	100	40	79	88	152	33	45	0	
Sweelinck College	167	166	53	60	82	314	99	58	0	
Vinse School	-	20	31	18	29	346	-	22	16	
Vossius Gymnasium	168	140	112	147	152	794	168	140	85	
Waterlant College IJdoorn	120	120	59	61	50	58	40	62	0	
Wellantcollege Linnaeus	80	60	16	32	48	109	16	20	0	
Wellantcollege Vmbo Sloten	100	100	60	65	85	116	86	64	0	
Wellantcollege Vmbo Sloten	20	20	4	5	5	36	2	4	0	
Zuiderlicht College - DAMU	16	22	18	0	0	0	16	18	0	
Zuiderlicht College	138	104	84	81	80	204	76	98	0	

lotingsnummers tussen 1 en 7453 verdeeld zijn. Bij het Barlaeus Gymnasium was het hoogste lotingsnummer van een geplaatste leerling 6052. Dat betekent dat een leerling die het Barlaeus als eerste voorkeur heeft een kans van $6052/7452=0,81$ heeft om daar geplaatst te worden. Bij Spinoza HAVO en IJburg College 1 VMBO-k zijn alleen leerlingen met voorrang geplaatst, dus zou een leerling zonder voorrang zelfs met lotingsnummer 1 niet geplaatst worden.

2.3 Voorkeuren van leerlingen

Kolommen 4 tot en met 7 in Tabel 3 geven aan door hoeveel leerlingen elke school (onderwijssoort) op de eerste, tweede, derde en lager dan derde plaats van hun voorkeurslijst is gezet. Zo laat de eerste regel in de tabel zien dat 174 leerlingen het Barlaeus Gymnasium op hun eerste voorkeur hebben gezet, 164 op de tweede, 167 op de derde en 781 leerlingen op de vierde plaats of lager (maar wel op de lijst).

Vergelijking van de kolommen 3 (finale capaciteit in 2016) en 4 (eerste voorkeuren 2016) maakt duidelijk dat er in totaal 966 plekken te weinig zijn om alle leerlingen een plek te geven op hun school van de eerste voorkeur. Dit aantal is vrijwel identiek aan de 998 plekken van vorig jaar. In beide jaren kan 13% van de leerlingen niet op de school van de eerste voorkeur worden geplaatst, zelfs niet als de echte voorkeuren bekend zijn en het aantal plaatsingen op de school van eerste voorkeur wordt gemaximaliseerd.

Vergelijking van de verdeling van eerste voorkeuren in 2015 (op basis van het rapport van vorig jaar) en 2016 laat zien dat de voorkeuren van de leerlingen vrij stabiel zijn. De omvangrijkste verschuiving komt voor rekening van het Cygnus gymnasium dat dit jaar bij 201 leerlingen op de eerste plaats staat tegenover 120 vorig jaar. Daarmee geldt dit jaar ook dat categorale gymnasia samen 51 plekken minder hebben dan er eerste voorkeuren waren. Daarnaast geldt dat Hyperion en het Amsterdams Lyceum samen 154 plekken te kort hebben voor alle eerste voorkeuren en dat veel van deze leerlingen de categorale gymnasia ook hoog op hun voorkeurslijst hebben staan.

Maar de capaciteitsproblemen zijn niet beperkt tot VWO, bij HAVO is bij het St. Nicolaaslyceum en Spinoza Lyceum erg veel geloot. Bij Spinoza waren er zelfs meer leerlingen met voorrang dan dat er plekken beschikbaar

Tabel 4: Maximale lotingsnummer van leerlingen die geplaatst zijn bij scholen waar geloot is

School - profielklas	Niveau	Maximaal lotingsnummer
Barlaeus Gymnasium	vwo	6052
Berlage Lyceum - tto	havo	7439
Berlage Lyceum - tto	vmbo	5880
Calandlyceum	havo+havo/vwo	6455
Calandlyceum	vmbo-t+vmbo-t/havo	6135
Calvijn College	vmbo-b+b/k +/-lwoo	5784
Cartesius 2	havo+havo/vwo	5997
Cartesius Lyceum	havo+havo/vwo	2928
College de Meer	vmbo-b/k ±lwoo	6631
Cygnus Gymnasium	vwo	6115
Fons Vitae Lyceum	havo+havo/vwo	4624
Fons Vitae Lyceum	vwo	7206
Geert Groote College	havo+havo/vwo	5366
Geert Groote College	vmbo-t+vmbo-t/havo	4060
Geert Groote College	vwo	7347
Gerrit van der Veen College	havo+havo/vwo	5456
Hervormd Lyceum Zuid - Universalis	vwo	6070
Hervormd Lyceum Zuid	havo+vwo	5924
Het 4E Gymnasium	vwo	6036
Het Amsterdams Lyceum	vwo	5506
Hyperion Lyceum	vwo	4310
IJburg College 1	vmbo-b+vmbo-b/k	1935
IJburg College 1	vmbo-k	0
Mediacollege Amsterdam	vmbo-b ±lwoo+vmbo	3222
Montessori Lyceum Amsterdam	havo+havo/vwo	5543
Montessori Lyceum Amsterdam	vwo	7220
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	vmbo-b+vm	3977
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	vmbo-k	4040
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	vmbo-t+vm	6381
Pieter Nieuwland College	havo+havo/vwo	4713
Pieter Nieuwland College	vwo	5462
Spinoza Lyceum - kunstklas	vmbo-t+vmbo-t	298
Spinoza Lyceum - muziekplus	havo+havo/vwo	4059
Spinoza Lyceum atheneum	vwo	1956
Spinoza Lyceum gymnasium	vwo	6951
Spinoza Lyceum	havo+havo/vwo	0
St. Ignatiusgymnasium	vwo	6525
St. Nicolaaslyceum - sportklas	vwo	3341
St. Nicolaaslyceum - tto	vwo	6727
St. Nicolaaslyceum	havo+havo/vwo	2237
St. Nicolaaslyceum	vwo	5272
Vinse School	vmbo-t/havo/vwo	4955
Vossius Gymnasium	vwo	6697

Tabel 5: Aantal scholen op voorkeurslijsten, gemiddeld, minimum en maximum, per advies

Basisschooladvies	2015		2016	
	Gemiddeld	Gemiddeld	Minimum	Maximum
Alle	5,25	7,72	1	34
VWO	6,70	11,19	1	33
HAVO/VWO	5,78	9,29	1	34
HAVO	5,28	8,95	1	23
VMBO-t/HAVO	4,58	6,35	1	17
VMBO-t	4,58	5,46	1	15
VMBO-k	3,77	3,81	1	12
VMBO-b/k	3,69	3,93	1	10
VMBO-b	3,73	3,82	1	22
VMBO-t+lwoo	3,61	4,12	1	10
VMBO-k+lwoo	4,05	3,79	1	12
VMBO-b/k+lwoo	3,68	4,18	1	10
VMBO-b+lwoo	3,71	3,80	1	11

waren. Ook bij de verschillende vormen van VMBO is behoorlijk geloot. Bij IJburg College 1 waren er 71 eerste voorkeuren voor slechts 8 plekken VMBO-k, die allemaal ingenomen zijn door leerlingen met voorrang.

Tabel 5 geeft informatie over het totaal aantal scholen dat leerlingen op hun voorkeurslijst hebben gezet, uitgesplitst naar basisschooladvies. Gemiddeld over alle leerlingen staan er dit jaar 7,7 scholen op de voorkeurslijsten tegenover 5,25 vorig jaar. Deze toename wordt vrijwel volledig veroorzaakt doordat leerlingen met adviezen van havo en hoger dit jaar meer scholen op hun voorkeurslijst hebben opgenomen dan vorig jaar. Voor leerlingen met een vwo advies nam de gemiddelde lengte van de lijst toe van 6,7 naar 11,2, voor leerlingen met een havo/vwo advies van 5,8 naar 9,3 en voor leerlingen met een havo advies van 5,3 naar 9,0. Deze toename is te verklaren uit het feit dat vorig jaar duidelijk werd dat leerlingen die korte lijsten hadden ingeleverd niet terecht konden op een school die op hun voorkeurslijst stond. Tevens zijn ouders en leerlingen erover geïnformeerd dat de overgang van DA-MTB naar DA-STB langere voorkeurslijsten noodzakelijk maakt. Wie onder DA-STB een ongunstig lotnummer trekt, staat niet alleen achteraan in de rij bij de school van eerste voorkeur, maar ook bij alle andere scholen.

3 De loting/allocatie van 2016

De voorlaatste kolom van Tabel 3 laat per school/type het aantal leerlingen zien dat daar in 2016 is geplaatst (in de kolom daarvoor staan ter vergelijking de aantallen voor 2015). De laatste kolom in de tabel laat het totaal aantal leerlingen zien dat bij elke school op de reservelijst staat. Op de reservelijst staan alle leerlingen die deze school hoger op hun voorkeurslijst hadden staan, dan de school waar ze uiteindelijk geplaatst zijn. Een leerling die op zijn derde keuze is gekomen, staat dus bij twee scholen op de reservelijst. De reservelijsten zijn het langst bij Spinoza HAVO en St. Nicolaas Lyceum HAVO. Bij Spinoza HAVO staan 326 leerlingen op de reservelijst, terwijl er slechts 58 geplaatst zijn. Ook bij andere scholen die HAVO aanbieden zoals Fons Vitae, Montessori Lyceum Amsterdam, Cartesius en Gerrit van der Veen zijn de reservelijsten relatief lang. Hetzelfde geldt voor Hyperion, Het Amsterdams Lyceum en de categorale gymnasia.

Tabel 6 laat per basisschooladvies zien welk deel van de leerlingen met dat advies op welke positie op hun voorkeurslijst terecht is gekomen (de 37 ongeplaatste leerlingen zijn daarbij buiten beschouwing gelaten). Voor alle schoolniveaus gezamenlijk is 83,8% van de leerlingen op de school van de eerste voorkeur geplaatst, 95,5% in de top 3, en 97,7% in de top 5. Deze percentages verschillen tussen schoolniveaus. Van de leerlingen met een havo of havo/vwo advies kwamen respectievelijk 77,4% en 72% terecht op de school van eerste voorkeur. Voor leerlingen met een vwo advies is dit percentage 82,2%. Voor verschillende vormen van vmbo onderwijs wordt (ruim) 90% van de leerlingen op de school van de eerste voorkeur geplaatst. Van alle leerlingen komt 2,3% buiten de top 5 terecht. Voor leerlingen met een havo advies is dit 2,9%, met een havo/vwo advies 4,5% en voor leerlingen met een vwo advies zelfs 4,8%.

4 Ongeplaatste leerlingen

Tijdens de loting konden 37 leerlingen niet geplaatst worden op een school die op hun voorkeurslijst stond. Van deze leerlingen zijn er 14 niet woonachtig in Amsterdam. Tabel 7 laat zien hoeveel scholen deze leerlingen op

Tabel 6: Plaatsing naar voorkeur per advies, procenten

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	#
vwo	82.21	6.80	2.82	1.76	1.61	1.61	1.01	1.06	0.45	0.35	0.30	1,984
havo/vwo	72.03	13.09	6.29	2.30	1.80	1.30	1.30	1.00	0.50	0.20	0.20	1,001
havo	77.38	11.21	4.49	1.78	2.24	1.12	0.56	0.65	0.28	0.19	0.09	1,070
vmbo-t/havo	87.66	10.06	1.62	0.65	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	616
vmbo-t	90.45	7.24	1.91	0.30	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	995
vmbo-t+lwoo	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	60
vmbo-k	83.19	13.95	2.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	595
vmbo-k+lwoo	99.56	0.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	229
vmbo-b/k	76.99	16.81	4.42	1.77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	113
vmbo-b/k+lwoo	98.34	1.66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	181
vmbo-b	86.46	11.46	2.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	96
vmbo-b+lwoo	97.27	2.73	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	476
Totaal	83.79	8.76	2.97	1.16	1.01	0.77	0.53	0.51	0.23	0.15	0.07	7,416

Tabel 7: Verdeling lengte voorkeurslijst van ongeplaatste leerlingen

Lengte voorkeurslijst	aantal leerlingen
1	11
2	4
3	3
4	3
5	2
6	2
7	2
8	2
9	1
10	3
11	2
12	2

hun voorkeurslijst hadden staan. 11 leerlingen hadden slechts 1 school op hun voorkeurslijst staan en 7 leerlingen hadden 10 of meer scholen op hun voorkeurslijst staan. De leerlingen die niet woonachtig zijn in Amsterdam zijn oververtegenwoordigd onder degenen die korte voorkeurslijsten hebben.

Van de 37 ongeplaatste leerlingen hebben 18 leerlingen een VWO basisschooladvies. Van deze leerlingen zijn er 3 die een voorkeurslijst hadden met alleen Hyperion. Daarnaast zijn er nog 5 leerlingen die een voorkeurslijst hebben met minder dan 5 scholen en daarop alleen categorale scholen hebben staan. Alle 7 ongeplaatste leerlingen met een voorkeurslijst met 10 of meer scholen waren VWO leerlingen.

Er zijn 8 ongeplaatste leerlingen met een basisschooladvies HAVO of HAVO/VWO, 2 van deze leerlingen hadden alleen Spinoza op hun voorkeurslijst staan, terwijl zij daar geen voorrang hadden. 1 leerling had wel voorrang op Spinoza, maar had alsnog een te laag lotingsnummer en verder een erg korte voorranglijst.

Vijf ongeplaatste leerlingen hebben een VMBO-k advies. Drie van deze leerlingen hadden alleen IJburg College 1 op hun voorkeurslijst staan, de andere 2 hadden naast IJburg College 1 ook OSB nog op hun voorkeurslijst staan.

Het algemene beeld is dat van 37 ongeplaatste leerlingen minimaal 20 een

korte en risicovolle voorkeurslijst opgesteld hebben.

5 Voorrang

In tegenstelling tot vorig jaar, kon een leerling dit jaar alleen gebruik maken van de voorrangsregel als de school van voorrang op de eerste plek op de voorkeurslijst stond. In 2015 waren er in totaal 1252 leerlingen die ergens voorrang hadden en 811 die voorrang hadden op de school van hun eerste voorkeur. In totaal zijn toen 965 leerlingen geplaatst op de school waarop zij voorrang hadden.

Dit jaar waren er 1020 leerlingen die gebruik maakten van voorrang op de school van hun eerste voorkeur. Een vergelijking tussen beide jaren suggereert dat zo'n 200 leerlingen strategisch gekozen hebben een school met voorrang als eerste keuze te nemen terwijl dit niet de eerste voorkeur was. Omdat bij onder andere Spinoza ook onder de voorrangsléerlingen geloot moet worden zijn dit jaar 974 leerlingen geplaatst met voorrang. Dat is iets meer dan voorgaand jaar. Maar het verschil is iets groter. Er zijn leerlingen die van een Montessori basisschool komen die wel geplaatst zijn op bijvoorbeeld Metis maar deze school niet als eerste voorkeur hadden. Vorig jaar waren deze leerlingen geteld als geplaatst met voorrang, terwijl zij hier ook zonder voorrang geplaatst konden worden.

Een voorzichtige conclusie is daarom dat de keuze om voorrang alleen toe te staan op de eerste voorkeur haar doel voorbij geschoten is. Een aantal leerlingen heeft strategisch gekozen om voorrang te verzilveren en daarmee is de schaarste voor de andere leerlingen groter geworden, terwijl de strategische kiezers ook niet op hun echte eerste voorkeur terecht gekomen zijn.

6 Tweede ronde

In de eerste ronde zijn 37 leerlingen niet geplaatst. Hiervan hebben 21 leerlingen meegedaan aan de tweede ronde. Daarnaast hebben nog 46 leerlingen die in de eerste ronde wel geplaatst waren, toch nog meegedaan in de tweede ronde. Van deze leerlingen waren er 8 geplaatst op hun eerste voorkeur, 15

op hun tweede voorkeur, 14 buiten hun top 5 en geen enkele buiten hun top 10. Van de 67 leerlingen die meededen in de tweede ronde, hadden 19 een VWO basisschooladvies, 13 HAVO/VWO, 10 HAVO en 10 VMBO-k. De overige 15 leerlingen hadden een van de andere basisschooladviezen.

In de tweede ronde konden leerlingen alleen nog kiezen uit scholen die na de eerste ronde nog capaciteit over hadden. In de tweede ronde konden alle leerlingen geplaatst worden op hun nieuwe eerste voorkeur. In de tweede ronde werden 10 leerlingen geplaatst op Spinoza20first, 8 op de Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert, 5 op Cartesius en 4 op Spinoza. De overige leerlingen werden op verschillende andere scholen geplaatst.

7 Afsluitende opmerkingen

Ten opzichte van vorig jaar is de verdeling van de voorkeuren redelijk stabiel gebleven. De nieuw opgerichte scholen hebben een vrij beperkt aantal leerlingen getrokken. Van deze scholen moest alleen bij de Vinse school geloot worden. De allocatie van leerlingen kwam sterk overeen met de simulaties van dit mechanisme met het cohort van vorig jaar. Gegeven dat er geen grote capaciteitsverschuivingen waren, duidt dit er op dat de voorkeuren stabiel zijn. Door wat aanpassingen en verschuivingen van de capaciteit na de proefmatching werd de uiteindelijke allocatie iets gunstiger. Desondanks blijft het zo dat op de populaire scholen bijna 1000 plekken te weinig zijn om alle leerlingen op hun eerste voorkeur te kunnen plaatsen. Zonder verandering in de capaciteiten van scholen (of in de voorkeuren van leerlingen) blijft een vorm van loten en matches in Amsterdam daarom onvermijdelijk.